

## Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα - Σλοβενία



Šīs lapas saturs ir mašīntulkotājums, kura kvalitāti nevar garantēt.

1. Συνταγματικά θεμέλια
2. Δικαιοσύνη
- #II
4. Πρόσβαση σε πληροφορίες — υποθέσεις σχετικές με το περιβάλλον
5. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη και συμμετοχή του κοινού
6. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη κατά πράξεων ή παραλείψεων
7. Άλλα μέσα πρόσβασης στη δικαιοσύνη
8. Ιδιότητα διαδίκου
9. Νομική εκπροσώπηση
10. Αποδεικτικά στοιχεία
11. Προσωρινά μέτρα
12. Επί των δικαστικών εξόδων
13. Μηχανισμοί οικονομικής συνδρομής
14. Επικαιρότητα
15. Άλλα θέματα
16. Αλλοδαποί
17. Διασυνοριακές υποθέσεις

## I. Συνταγματικά θεμέλια

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, στη Σλοβενία κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον διαβίωσης, ενώ το κράτος έχει καθήκον να μεριμνά ώστε να είναι υγιές το περιβάλλον διαβίωσης. Κάθε πολίτης είναι υποχρεωμένος να προστατεύει τις φυσικές περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος και σπανιότητας και το κράτος και οι τοπικές κοινότητες φροντίζουν για τη συντήρησή τους. Επιπλέον, η απόκτηση και αξιοποίηση περιουσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις περιβαλλοντικής προστασίας. Όλα τα προαναφερθέντα δικαιώματα εφαρμόζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία. Υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη και ο κάθε πολίτης μπορεί να προστατεύει τα συνταγματικά δικαιώματά του ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι έχει έννομο συμφέρον σύμφωνα με το νόμο και εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα υπόλοιπα ένδικα μέσα. Οι πολίτες μπορούν επίσης να επικαλούνται το συνταγματικό δικαίωμα της διαβίωσης σε ένα υγιές περιβάλλον άμεσα σε διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες. Τα διοικητικά όργανα και δικαστήρια θα μπορούσαν επίσης να εφαρμόσουν άμεσα τη σύμβαση του Aarhus, δεδομένου ότι το Σύνταγμα προβλέπει ότι επικυρωμένες διεθνείς συνθήκες πρέπει να εφαρμόζονται άμεσα.

## II. Δικαιοσύνη

Το σλοβενικό δικαστικό σώμα είναι οργανωμένο σε τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας:

- Πρωτοβάθμιο δικαστήριο: **Επαρχιακά δικαστήρια («Okrajna sodišča»)** και **περιφερειακά δικαστήρια («Okrožna sodišča»)**
- Δευτεροβάθμιο: **Ανώτερα δικαστήρια («Višja sodišča»)**
- Τριτοβάθμια Δικαιοδοσία: το ανώτατο δικαστήριο («Vrhovno sodišče»)

Σε πρώτο βαθμό οι λιγότερο σημαντικές υποθέσεις εκδικάζονται ενώπιον των επαρχιακών δικαστηρίων και οι υποθέσεις μεγαλύτερης σημασίας ενώπιον των περιφερειακών δικαστηρίων. Αν κατατεθεί αίτηση αναίρεσεως κατά μιας απόφασης του Επαρχιακού ή Περιφερειακού Δικαστηρίου, το ανώτερο δικαστήριο θα αποφανθεί επί του θέματος ως δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Σε ορισμένες περιπτώσεις για τις αποφάσεις του Ανώτερου Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί έφεση και το ανώτατο δικαστήριο έχει τη δικαιοδοσία να αποφανθεί επί του θέματος ως τριτοβάθμιο δικαστήριο. Επιπλέον, συγκροτείται τώρα και ένα ειδικό δικαστήριο για διοικητικά θέματα, το διοικητικό δικαστήριο («Urgavno sodišče»). Ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή με σκοπό να ακυρωθεί η τελική αρνητική απόφαση που εκδίδεται στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Αν το Διοικητικό Δικαστήριο εκδώσει αρνητική απόφαση, επιτρέπεται η άσκηση έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο. Στη Σλοβενία, δεν υπάρχουν ειδικά δικαστήρια για περιβαλλοντικές υποθέσεις, αλλά υπάρχουν πολλά διαφορετικά τμήματα καθώς και δικαστήρια, όπου μπορεί να διεξαχθεί δίκη, ανάλογα με το είδος της διαδικασίας. Οι ποινικές και αστικές διαδικασίες διεξάγονται σε ποινικά ή αστικά τμήματα Επαρχιακών, Περιφερειακών και Ανώτερων Δικαστηρίων. Οι διαδικασίες κατά αρνητικών διοικητικών αποφάσεων διεξάγονται στο Διοικητικό Δικαστήριο. Στη Σλοβενία αυστηροί κανόνες καθορίζουν ποιο δικαστήριο έχει εδαφική αρμοδιότητα για κάθε υπόθεση, επομένως οι διάδικοι γενικά δεν μπορούν να επιλέξουν τον τόπο διεξαγωγής των δικαστικών διαδικασιών. Ωστόσο, πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι στη Σλοβενία δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των αποφάσεων των διαφόρων δικαστηρίων σε όλη τη χώρα.

Ένας διάδικος μπορεί να ασκήσει έφεση εντός 15 ημερών από την επίδοση της δυσμενούς δικαστικής απόφασης. Μετά την παραλαβή της αιτήσεως αναίρεσεως το δικαστήριο την αποστέλλει στον αντίδικο. Οι διαδικασίες του διοικητικού δικαστηρίου δεν επιτρέπουν πάντα την προσφυγή. Η άσκηση έφεσης είναι δυνατή μόνον εφόσον το Δικαστήριο έχει τροποποιήσει τη διοικητική πράξη, με το αιτιολογικό ότι βασίστηκε σε διαφορετικά πραγματικά από την αρμόδια διοικητική αρχή. Επίσης, δεν είναι δυνατή η άσκηση έφεσης κατά των αποφάσεων σχετικά με τη νομιμότητα των εκλογών. Ως εκ τούτου, το διοικητικό δικαστήριο δεν έχει μόνο ακυρωτική, αλλά και τροποποιητική αρμοδιότητα. Το ίδιο το δικαστήριο εκδίδει νέα απόφαση εάν έχει αρκετές πληροφορίες για την υπόθεση, ειδικά όταν η νέα διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να προκαλέσει μεγαλύτερη ζημιά στον προσφεύγοντα ή το διοικητικό όργανο έχει εκδώσει νέα απόφαση κατά παράβαση των οδηγιών του δικαστηρίου. Η σλοβενική νομοθεσία προβλέπει επίσης έκτακτα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του Ανώτερου Δικαστηρίου. Πρόκειται για την αναθεώρηση, το αίτημα για την προστασία της νομιμότητας, την αγωγή για την ακύρωση συμβιβασμού ενώπιον του Δικαστηρίου και το εκ νέου άνοιγμα της υπόθεσης. Μια τυπική και πιο συχνή διαδικασία είναι η αναθεώρηση, η οποία μπορεί να ασκηθεί μετά από προσφυγή κατά των αποφάσεων του Ανώτερου Δικαστηρίου ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και απαιτεί δικηγόρο υπεράσπισης του διαδίκου. Η αναθεώρηση είναι δυνατή εντός 30 ημερών από την επίδοση της απόφασης του Ανώτερου Δικαστηρίου και μόνο για λόγους διαδικαστικών λαθών ή παραβίασης του ουσιαστικού δικαίου. Η αίτηση για την προστασία της νομιμότητας μπορεί να κατατεθεί εντός τριών μηνών, στο Ανώτατο Δικαστήριο, μόνο από εισαγγελέα. Αγωγή για την ακύρωση συμβιβασμού ενώπιον του Δικαστηρίου μπορεί να κατατεθεί τρεις μήνες αφού γίνουν γνωστοί οι λόγοι ακύρωσης, αλλά μετά την παρέλευση 3 ετών από τη στιγμή που θα γίνουν γνωστοί οι λόγοι ακύρωσης, δεν είναι πλέον δυνατή η άσκηση προσφυγής. Λόγοι ακύρωσης είναι η ανεπάρκεια ενός δικαστή ή διαδίκων ή όταν ο συμβιβασμός επιτεύχθηκε από λάθος, μετά από πίεση ή κάποιο τέχνασμα. Τα πιο συνήθη αιτήματα για το εκ νέου άνοιγμα μιας υπόθεσης. Αυτό είναι αντικειμενικά δυνατόν εντός πέντε ετών μετά το επίσημο αμετάκλητο της απόφασης, αλλά υποκειμενικά μόνο εντός 30 ημερών από τη στιγμή που θα προκύψουν καταστάσεις οι οποίες αποτελούν λόγο εκ νέου ανοίγματος της υπόθεσης ή οι διάδικοι έχουν ενημερωθεί για αυτές. Οι λόγοι είναι κυρίως διαδικαστικοί ή αφορούν ψευδή στοιχεία ή οι διάδικοι έχουν ενημερωθεί για τα νέα αποδεικτικά στοιχεία. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου τα μόνα έκτακτα ένδικα μέσα που προβλέπονται είναι η αναθεώρηση και η επανεξέταση της υπόθεσης.

Δεν υπάρχει σχεδόν καμία ιδιαιτερότητα όσον αφορά τις δικαστικές διαδικασίες σε περιβαλλοντικά θέματα. Όσον αφορά τη διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, το Δικαστήριο πρέπει να αποφασίσει για θέματα που αφορούν την περιβαλλοντική έγκριση ή τις περιβαλλοντικές άδειες εντός τριών μηνών. Άλλοι κανόνες είναι οι ίδιοι με τους κανόνες που ισχύουν για άλλες περιπτώσεις. Επιπλέον, δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις για θέματα περιβάλλοντος όσον αφορά αυτεπάγγελτες δικαστικές ενέργειες, δηλαδή προσφυγές που το Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει χωρίς να το έχει ζητήσει ένας εκ των διαδίκων. Ο νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος ορίζει ένα ευρύτερο δικαίωμα για τους πολίτες ως ιδιώτες ή τις ενώσεις τους να ζητήσουν ενώπιον του Δικαστηρίου να σταματήσει κάποιος να προβαίνει σε πράξεις που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο ή κίνδυνο για την ανθρώπινη ζωή ή υγεία. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ειδικοί διαδικαστικοί κανόνες για τις περιπτώσεις αυτές. Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν έχουν ακόμη εκδικασθεί παρόμοιες υποθέσεις.

### III. Υποθέσεις σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες

Σύμφωνα με τον νόμο για την πρόσβαση σε πληροφορίες δημόσιου χαρακτήρα, οι αρχές στη Σλοβενία έχουν τη νομική υποχρέωση να παρέχουν κάθε πληροφορία που αφορά το έργο τους. Η αίτηση για την απόκτηση πληροφοριών δημόσιου χαρακτήρα δεν χρειάζεται να περιλαμβάνει εξήγηση σχετικά με το γιατί είναι απαραίτητες οι πληροφορίες ή πώς πρόκειται να χρησιμοποιηθούν. Υπάρχουν μόνο λίγα είδη πληροφοριών τις οποίες οι αρχές μπορούν να αρνηθούν να παράσχουν. Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων «προστατευμένων» πληροφοριών είναι τα εξής:

- πληροφορίες οι οποίες, σύμφωνα με τον νόμο που διέπει τα διαβαθμισμένα δεδομένα, ορίζονται ως διαβαθμισμένες
- προσωπικά δεδομένα των οποίων η κοινολόγηση θα αποτελούσε παραβίαση του δικαιώματος του ατόμου στην ιδιωτική ζωή
- Πληροφορίες που αποκτήθηκαν ή καταρτίστηκαν για τους σκοπούς διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας και η αποκάλυψη των οποίων θα μπορούσε να θίξει την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας.

Ωστόσο, οι αρχές πρέπει να αποκαλύπτουν τις εν λόγω προστατευμένες πληροφορίες εάν το δημόσιο συμφέρον που σχετίζεται με τη γνωστοποίησή τους είναι αρκετά σημαντικό. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές πληροφορίες, το δημόσιο συμφέρον υπερισχύει έναντι άλλων συμφερόντων. Οι περιβαλλοντικές πληροφορίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές και ο νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος προβλέπει την πρόσβαση σε αυτές. Δεν υπάρχουν περιορισμοί για την πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες. Υπάρχει μόνο η ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες τις οποίες αποκτούν και καταγράφουν οι διοικητικές αρχές. Οποιοσδήποτε μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από μια σλοβενική δημόσια αρχή μέσω ανεπίσημης επιστολής ή ακόμη και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (δεν απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή). Συνιστάται οι απαιτούμενες πληροφορίες να προσδιορίζονται όσο το δυνατόν ακριβέστερα και να δηλώνεται η μορφή στην οποία θα πρέπει να διαβιβαστούν οι πληροφορίες (ηλεκτρονική έκδοση, φωτοτυπία, κλπ.). Οι αρχές πρέπει να απαντούν εντός 20 ημερών. Εάν δεν παράσχουν τις αιτούμενες πληροφορίες, είναι υποχρεωμένες να εκδώσουν γραπτώς αρνητική απόφαση. Η απόφαση πρέπει να περιέχει μια εξήγηση σχετικά με τους λόγους για τους οποίους το αίτημα δεν έγινε δεκτό και πώς μπορεί να ασκηθεί προσφυγή κατά της απόφασης. Εάν οι αρχές δεν εκδώσουν αρνητική απόφαση ή αν δεν απαντήσουν εντός 20 ημερών, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον Επίτροπο Πληροφοριών ο οποίος είναι αυτόνομος και ανεξάρτητος φορέας («Informacijski rooblaščenec») — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195> Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί στον Επίτροπο Πληροφοριών εντός 15 ημερών. Σε περίπτωση που οι αρχές δεν απαντήσουν, είναι δυνατόν να ασκηθεί επίσης μια προσφυγή η οποία δεν υπόκειται σε καμία προθεσμία. Ο Επίτροπος Πληροφοριών μπορεί να υποχρεώσει τη δημόσια αρχή να παράσχει τις ζητούμενες πληροφορίες. Αν η απόφαση του Επιτρόπου Πληροφοριών είναι επίσης αρνητική, μπορεί να κινηθεί δικαστική διαδικασία για την προσβολή της ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου στη Λιουμπλιάνα. Όλα τα κείμενα περί των οποίων γίνεται λόγος στην παρούσα ενότητα: αίτηση παροχής πληροφοριών, έκκληση προς τον Επίτροπο Πληροφοριών και προσφυγή στο διοικητικό δικαστήριο, πρέπει να είναι στη σλοβενική γλώσσα. Στις παραμεθόριες περιοχές της Σλοβενίας, όπου ζουν κάτοικοι που ανήκουν στην ιταλική ή ουγγρική μειονότητα, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν η ιταλική ή η ουγγρική γλώσσα.

#### IV. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη και συμμετοχή του κοινού

Σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, υπάρχουν τρεις βασικές διοικητικές διαδικασίες:

**1. Στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ):** Πριν από τη διενέργεια της ΣΠΕ, ο κύριος του έργου περιλαμβάνει στην περιβαλλοντική έκθεση τον ορισμό, την περιγραφή και την αξιολόγηση των επιπτώσεων της εφαρμογής του προγράμματος για το περιβάλλον καθώς και πιθανές εναλλακτικές λύσεις. Εάν το έργο έχει σχέση με την προστατευόμενη περιοχή, η έκθεση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και τους κανονισμούς προστασίας της φύσης σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας της φύσης. Η αρχή προετοιμάζει το σχέδιο και το αποστέλλει μαζί με την έκθεση περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, το οποίο τη διαβιβάζει στα αρμόδια όργανα για επιμέρους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι αρχές έχουν στη διάθεσή τους 21 ημέρες για να αποστείλουν σχόλια σχετικά με την αποδοχή της περιβαλλοντικής έκθεσης — σε περίπτωση όμως που δεν ανταποκριθούν, εικάζεται ότι συμφωνούν με αυτήν. Αν υπάρχουν αιτήματα σχετικά με τη βελτίωση της περιβαλλοντικής έκθεσης, πρέπει να υποβάλλονται εντός 45 ημερών από την παραλαβή και των δύο, ή την παραλαβή της τροποποιημένης περιβαλλοντικής έκθεσης. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, το ευρύ κοινό πρέπει επίσης να ενημερωθεί σχετικά με το σχέδιο και την περιβαλλοντική έκθεση σε ανοικτή δημόσια συζήτηση που διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες. Αν το έργο ενδέχεται να έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις στα σύνορα του κράτους, το γειτονικό κράτος καλείται στη διαδικασία. Η τελική απόφαση είναι η απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος σχετικά με την αποδοχή των επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδίου στο περιβάλλον. Η απόφαση μπορεί να είναι θετική ή αρνητική. Είναι δυνατόν να ασκηθεί προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης. Εάν ο δημιουργός του σχεδίου είναι το κράτος, τότε η κυβέρνηση αποφασίζει σχετικά με την προσφυγή. Εάν ο δημιουργός του σχεδίου είναι μια τοπική κοινότητα, τότε δεν εφαρμόζεται κανένα ένδικο μέσο, αλλά είναι δυνατή η απευθείας παραπομπή στο Διοικητικό Δικαστήριο (ορισμένοι νομικοί εμπειρογνώμονες θεωρούν ότι αυτό είναι δυνατό μόνο για τις τοπικές κοινωνίες, παρά το γεγονός ότι δεν αναφέρει τίποτα επί αυτού ο νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος). Πιθανότατα η προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο κατά της ΣΠΕ είναι δυνατή για άλλους, αφού έχουν αποδείξει έννομο συμφέρον αλλά δεν υπάρχει ακόμα νομολογία επί του θέματος. Η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί ένα ιδιαίτερο είδος ρυθμιστικής διοικητικής διαδικασίας. Για ορισμένα σχέδια η ΣΠΕ είναι πάντα υποχρεωτική, ενώ για άλλα, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, το Υπουργείο Περιβάλλοντος αποφασίζει αν θα πρέπει να γίνει.

Στην περίπτωση του χωροταξικού σχεδιασμού, η διαδικασία είναι η ίδια (αγωγή ή δικαστική προσφυγή), αλλά υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση σε ένδικα μέσα. Όσον αφορά την ιεράρχηση των νομικών πράξεων, τα χωροταξικά σχέδια είναι γενικές πράξεις και όχι μεμονωμένες. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η προσφυγή σε διοικητικό δικαστήριο ή σε άλλο δικαστήριο για την

προσβολή τους. Το Συνταγματικό Δικαστήριο μπορεί να αναθεωρήσει ένα γενικό νόμο μόνο όσον αφορά τη συμμόρφωση με το Σύνταγμα και άλλους νόμους. Η αναθεώρηση επιτρέπεται μόνο εάν ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αποδείξει το έννομο συμφέρον του. Αυτό ίσχυε έως το 2007, όταν το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι στις υποθέσεις χωροταξικού σχεδιασμού υπάρχει έννομο συμφέρον μόνον εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα ένδικα μέσα (απόφαση U-I-275/07). Από τότε, δεν υπάρχουν ένδικα μέσα στις διαδικασίες για τον χωροταξικό σχεδιασμό. Είναι δυνατή μόνο η εμπλοκή στη διαδικασία μέσω της συμμετοχής στη διαδικασία της έκδοσης οικοδομικής άδειας, χρήσης ένδικων μέσων εκεί και στη συνέχεια προσφυγής στο Συνταγματικό Δικαστήριο.

**2. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ):** Η κυβέρνηση ψήφισε το διάταγμα σχετικά με τις κατηγορίες των δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι υποχρεωτική η ΕΠΕ. Η ΕΠΕ είναι υποχρεωτική για δραστηριότητες που πλήττουν το περιβάλλον και υπερβαίνουν ένα καθορισμένο όριο. Για δραστηριότητες που δεν επηρεάζουν το περιβάλλον με αυτόν τον τρόπο αρκεί μόνο η έκθεση η οποία περιέχει μια ενιαία ανάλυση, καθώς και μια τμηματική μελέτη. Η ΕΠΕ είναι η βάση για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων («okoljevarstveno soglasje») — πρόκειται για μια διοικητική απόφαση που προβλέπεται από τον Οργανισμό Περιβάλλοντος της Σλοβενίας. Ο επενδυτής πρέπει πρώτα να ζητήσει από το Υπουργείο Περιβάλλοντος τις πληροφορίες σχετικά με το υποχρεωτικό περιεχόμενο της περιβαλλοντικής μελέτης, υποβάλλοντας ταυτόχρονα το σχέδιο του έργου. Το Υπουργείο αποστέλλει το σχέδιο σε άλλα όργανα που είναι αρμόδια για επιμέρους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να απαντήσουν εντός 15 ημερών. Αν δεν απαντήσουν, θεωρείται ότι δεν έχουν ειδικές απαιτήσεις. Το Υπουργείο θα πρέπει να αποστείλει τις κατάλληλες πληροφορίες στον επενδυτή εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης (για την περαιτέρω διαδικασία μπορεί να υπάρξουν κάποιες επιπλέον απαιτήσεις). Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση για απόφαση ΕΠΕ μαζί με μια αίτηση υποβολής σχεδίου και μια περιβαλλοντική μελέτη. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, το κοινό πρέπει επίσης να ενημερωθεί σχετικά με την επένδυση, την περιβαλλοντική έκθεση, καθώς και το σχέδιο απόφασης ΕΠΕ σε ανοικτή δημόσια συζήτηση που διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες. Τα ίδια έγγραφα αποστέλλονται επίσης σε άλλα όργανα που είναι αρμόδια για επιμέρους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να απαντήσουν εντός 21 ημερών. Αν δεν απαντήσουν, θεωρείται ότι δεν έχουν να υποβάλουν παρατηρήσεις. Αν πρόκειται ενδεχομένως να υπάρξουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στα σύνορα του κράτους, το γειτονικό κράτος (μέλος της ΕΕ) καλείται στη διαδικασία. Το διοικητικό όργανο που είναι αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την περιβαλλοντική συναίνεση είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Σλοβενίας. Υπάρχει η δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης αυτής — το όργανο που αποφασίζει (σώμα) είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Κατά της απόφασης του Υπουργείου, είναι δυνατόν να κινηθεί δικαστική διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή είναι δυνατή μόνο κατά την τελική απόφαση ΕΠΕ. Είναι δυνατόν να αμφισβητηθεί τόσο η περιβαλλοντική έγκριση όσο και η περιβαλλοντική έκθεση, η οποία αποτελεί τη βάση για τη συναίνεση, σε δικαστικές διαδικασίες. Η διαδικαστική νομιμότητα της άδειας μπορεί επίσης να προσβληθεί. Δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες για αυτές τις περιπτώσεις, εκτός από απλούς κανόνες που ισχύουν σε όλες τις περιπτώσεις ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου (σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία, τις ακροαματικές διαδικασίες, κλπ.). Πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υπήρξαν ακόμη πολλές υποθέσεις που αφορούν αυτά τα ζητήματα. Ωστόσο, σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίσει εντός τριών μηνών. Επιπλέον, είναι απαραίτητη η συμμετοχή στην προηγούμενη διοικητική διαδικασία προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμοποίηση στα διοικητικά δικαστήρια. Κατά τη διάρκεια της ανοικτής δημόσιας συζήτησης σχετικά με την απόφαση, οι ενδιαφερόμενες ΜΚΟ με καθεστώς σύμφωνα με το νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος, ή τα άτομα που ζουν, έχουν περιουσία ή είναι κάτοχοι της ιδιοκτησίας στην περιοχή που πλήττεται από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, πρέπει να δηλώσουν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία.

**3. Περιβαλλοντική άδεια:** Υπάρχουν τρία είδη των περιβαλλοντικών αδειών («okoljevarstveno dovoljenje») — η ΟΠΕΡ, η SEVESO και άλλες. Οι άδειες ΟΠΕΡ και SEVESO καθορίζονται με κυβερνητικό διάταγμα. Το διοικητικό όργανο που είναι αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις περιβαλλοντικές άδειες είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Σλοβενίας. Η αίτηση για χορήγηση άδειας πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των εγκαταστάσεων και των μέτρων για τη μείωση των επιπτώσεων της λειτουργίας τους στο περιβάλλον. Το κοινό πρέπει επίσης να ενημερώνεται σχετικά με την ανοικτή διαδικασία και θα πρέπει να του δίνεται η ευκαιρία να αποστέλλει τις παρατηρήσεις του εντός 30 ημερών (αλλά μόνο για τις άδειες ΟΠΕΡ και SEVESO). Η άσκηση προσφυγής προβλέπεται κατά της απόφασης σχετικά με την περιβαλλοντική άδεια, η οποία πρέπει να υποβληθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Κατά της απόφασης του Υπουργείου, είναι δυνατόν να κινηθεί δικαστική διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Προβλέπεται επίσης μια διοικητική διαδικασία σε περιπτώσεις περιβαλλοντικών ζημιών (περιβαλλοντική ευθύνη ή καθεστώς ΟΠΕ). Η αρμόδια αρχή για το καθεστώς ΟΠΕ είναι η Σλοβενική Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Δημοκρατίας της Σλοβενίας. Η Υπηρεσία μπορεί να εκδώσει διοικητική εντολή στον ρυπαίνοντα, με μέτρα πρόληψης όταν υπάρχει απειλή περιβαλλοντικής ζημίας. Εναλλακτικά, όταν έχει ήδη προκληθεί ζημία, μπορεί να εκδώσει διοικητική εντολή με τα μέτρα για την αποκατάσταση της πληγείσας περιοχής. Όσον αφορά την εν λόγω διοικητική απόφαση δεν υπάρχει κανένα περιθώριο προσφυγής, αλλά τα ενδιαφερόμενα άτομα μπορούν να προσφύγουν απευθείας στο διοικητικό δικαστήριο. Κατά τη διοικητική διαδικασία για την αποκατάσταση, οι ΜΚΟ με την ιδιότητα εκπροσώπου του δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος (σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος) μπορούν επίσης να είναι διάδικοι. Για την προσφυγή στο Δικαστήριο σε σχέση με διοικητικές αποφάσεις σε θέματα περιβάλλοντος, πρέπει κάποιος να εξαντλήσει όλα τα



διαθέσιμα ένδικα μέσα που περιγράφονται ανωτέρω. Η απευθείας προσφυγή στο δικαστήριο είναι δυνατή μόνο στις περιπτώσεις «διοικητικής σιωπής», όταν το προβλεπόμενο χρονικό όριο για την έκδοση απόφασης έχει λήξει και δεν έχει εκδοθεί η απόφαση. Το διοικητικό δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει για τη νομιμότητα των διοικητικών αποφάσεων και τη νομιμότητα των διοικητικών αποφάσεων ή πράξεων που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, αν δεν υπάρχει άλλη νομική προστασία. Εάν η απόφαση για τον ασκούντα την προσφυγή διάδικο είναι ευνοϊκή, το διοικητικό δικαστήριο μπορεί να ακυρώσει ή να διαγράψει τη διοικητική απόφαση και να παραπέμψει στο διοικητικό όργανο τη λήψη της απόφασης, ή μπορεί να αποφασίσει αντί για το διοικητικό όργανο. Δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες για αποφάσεις που αφορούν άδειες ΟΠΕΡ ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου και δεν έχουν υπάρξει πολλές περιπτώσεις μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίσει εντός τριών μηνών. Επιπλέον, είναι απαραίτητη η συμμετοχή στην προηγούμενη διοικητική διαδικασία προκειμένου να διασφαλιστεί η ιδιότητα του διαδίκου στα διοικητικά δικαστήρια. Κατά τη διάρκεια της ανοικτής δημόσιας συζήτησης σχετικά με την απόφαση, οι ενδιαφερόμενες ΜΚΟ με καθεστώς σύμφωνα με το νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος, ή τα άτομα που ζουν, έχουν περιουσία ή είναι κάτοχοι ακινήτων στην περιοχή που πλήττεται από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, πρέπει να δηλώσουν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία. Όταν προσβάλλεται μια διοικητική απόφαση ενώπιον του Δικαστηρίου, αυτό σημαίνει ότι η απόφαση δεν είναι ακόμη ούτε «τελική» ούτε «σε ισχύ».

## V. Πρόσβαση στη δικαιοσύνη κατά πράξεων ή παραλείψεων

Οποιοσδήποτε μπορεί να αναφέρει επικίνδυνες δραστηριότητες στις αρμόδιες αρχές (στην αστυνομία ή σε ένα περιβαλλοντικό επιθεωρητή). Επιπλέον, σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, οι πολίτες ή/και οι οργανώσεις τους μπορούν να προσφύγουν απευθείας στο Δικαστήριο, όταν κάποιος προκαλεί ή θα μπορούσε να προκαλέσει (με ορισμένες πράξεις) μια περιβαλλοντική ζημία που θα μπορούσε να είναι επικίνδυνη για τη ζωή ή την υγεία των ανθρώπων. Παρά το γεγονός ότι ο εν λόγω κανονισμός έχει εγκριθεί στη Σλοβενία περισσότερα από 15 χρόνια πριν, δεν έχει ακόμα καταχωρηθεί καμία υπόθεση. Η απευθείας προσφυγή στο δικαστήριο κατά κρατικών φορέων σε θέματα περιβάλλοντος δεν καθορίζεται απευθείας από τον νόμο, εκτός από την περίπτωση διοικητικής διαδικασίας με ένδικα μέσα. Υπάρχουν δύο διοικητικά όργανα με την εξουσία να εκδίδουν διοικητικές αποφάσεις σε θέματα περιβάλλοντος: Το Υπουργείο που είναι αρμόδιο για το περιβάλλον (τη στιγμή αυτή είναι το Υπουργείο Γεωργίας και Περιβάλλοντος («Ministrstvo za kmetijstvo se okolje»), και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Σλοβενίας («Agencija Republike Slovenije za okolje») που υπάγεται στο Υπουργείο. Το περιεχόμενο της αίτησης από αυτές τις αρχές ορίζεται συνήθως στον εκτελεστικό κανονισμό του νόμου περί προστασίας του περιβάλλοντος και υπάρχουν επίσης κάποια χρήσιμα υποδείγματα στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου. Οι προϋποθέσεις αναθεώρησης από το Δικαστήριο είναι σχεδόν οι ίδιες όπως και για άλλες περιπτώσεις: Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να έχει ιδιότητα διαδίκου και να εξετάσει τους τρεις κύριους λόγους προσβολής της απόφασης της αρμόδιας αρχής (διοικητική απόφαση):

- εσφαλμένη εκτίμηση περιστάσεων και γεγονότων,
- διαδικαστικά λάθη,
- λανθασμένη εφαρμογή του νόμου.

Οι αποφάσεις που διαφέρουν από εκείνες που είναι διοικητικές, δύσκολα θα μπορούσαν να αμφισβητηθούν, γιατί τα Διοικητικά Δικαστήρια δεν αποφαινόμενοι επί των αποφάσεων που αποτελούν αποτελέσματα λήψης πολιτικών αποφάσεων με βάση τη νομική εξουσιοδότηση.

## VI. Άλλα μέσα πρόσβασης στη δικαιοσύνη

Υπάρχουν μερικά άλλα μέσα πρόσβασης στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικές υποθέσεις. Ο Κώδικας Υποχρεώσεων προβλέπει το δικαίωμα κάποιου να ζητήσει την παύση ορισμένων επικίνδυνων δραστηριοτήτων (αυτό συνήθως συνδέεται με αίτημα αποζημίωσης). Ο νέος Ποινικός Κώδικας ποινικοποιεί ορισμένες πράξεις κατά του περιβάλλοντος οι οποίες μπορούν να εκδικασθούν από εισαγγελέα. Δεν προβλέπεται ιδιωτική ποινική δίωξη. Ο Κώδικας Εμπράγματος Δικαίου προσφέρει προστασία από τις εκπομπές (όλες οι οχλήσεις που προέρχονται από μια συγκεκριμένη ιδιοκτησία που πλήττει άλλες ιδιοκτησίες και υπερβαίνει τα φυσιολογικά επίπεδα ή προκαλεί μεγαλύτερη ζημία). Κάθε ιδιοκτήτης ακινήτου θα πρέπει να χρησιμοποιεί το ακίνητό του, εντός ορισμένων ορίων ώστε να μην επηρεάζεται η χρήση άλλων ακινήτων — εκπομπές πέρα από τα όρια της συνήθους χρήσης δεν επιτρέπονται. Ο ιδιοκτήτης του περιουσιακού στοιχείου που πλήττεται μπορεί να προσφύγει ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου. Στη Σλοβενία δεν υπάρχει ειδικός διαμεσολαβητής για περιβαλλοντικές υποθέσεις, αλλά σύμφωνα με τον νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος, ο διαμεσολαβητής («varuh človekoviḥ pravic») (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) έχει κάποια αρμοδιότητα σε θέματα περιβάλλοντος. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Είναι υπεύθυνος για την προστασία του συνταγματικού δικαιώματος σε ένα υγιές περιβάλλον. Ο Διαμεσολαβητής ασχολείται με την παραβίαση των ανθρωπίνων (και περιβαλλοντικών) δικαιωμάτων από τις κρατικές ή τοπικές αρχές και τις ακατάλληλες διοικητικές δράσεις, αλλά η επιρροή του είναι άτυπη. Οι απόψεις του δεν είναι δεσμευτικές, αλλά γίνονται σεβαστές. Οι εισαγγελείς είναι υπεύθυνοι μόνο για τη δίωξη εγκληματικών πράξεων κατά του περιβάλλοντος που ρυθμίζονται στον Ποινικό Κώδικα. Η επιθεώρηση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για τη γεωργία, τη δασοκομία, τα τρόφιμα και το περιβάλλον («Inšpektorat Republike Slovenije za okolje») είναι επίσης

εξαιρετικά σημαντική, διότι είναι η κύρια αρχή για τον έλεγχο/την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχετικών περιβαλλοντικών νόμων.

## VII. Ιδιότητα διαδίκου

Ιδιότητα διαδίκου	Διοικητική διαδικασία	Δικαστική διαδικασία
Πρόσωπα	Το έννομο συμφέρον συνήθως αναγνωρίζεται αν μια διοικητική απόφαση σχετίζεται με ένα πρόσωπο ή το θέμα σχετίζεται με νομικό όφελος του ατόμου (άμεσο προσωπικό όφελος με βάση τη νομική ρύθμιση)	Όπως και σε μια διοικητική διαδικασία, για το Διοικητικό Δικαστήριο ή άμεσο προσωπικό συμφέρον/όφελος βάσει νομικής ρύθμισης για το αστικό δικαστήριο.
ΜΚΟ	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα
Λοιπές νομικές οντότητες	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα
Ad hoc ομάδες	Κανένα δικαίωμα	Κανένα δικαίωμα
Αλλοδαπές ΜΚΟ	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα	Το ίδιο με τα φυσικά πρόσωπα
Λοιποί	X	X

Στις περιβαλλοντικές υποθέσεις, υπάρχουν κάποιες διαδικαστικές εξαιρέσεις σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος και τον νόμο περί διατήρησης της φύσης. Στις διοικητικές διαδικασίες όσον αφορά άδειες ΕΠΕ, ΟΠΕΡ και SEVESO, η θέση του διαδίκου κατά τη διοικητική διαδικασία ανήκει αυτόματα σε:

1. πρόσωπα που κατοικούν ή είναι ιδιοκτήτες ή άλλοι ιδιοκτήτες γης στην περιοχή που ορίζεται ως η περιοχή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (στην περιβαλλοντική έκθεση).
2. μη κυβερνητικές οργανώσεις με ειδικό καθεστώς δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ωστόσο, για να έχει νομιμοποίηση για την άσκηση προσφυγής, ένα πρόσωπο πρέπει να υποβάλει δήλωση για τη συμμετοχή του στη διαδικασία, κατά τη διάρκεια της ανοιχτής δημόσιας συζήτησης. Αν κάποιος αποκτήσει νομιμοποίηση στη διοικητική διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιήσει περαιτέρω ένδικα μέσα, επίσης στο διοικητικό δικαστήριο.

Σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας της φύσης μόνο οι ενώσεις (που αναφέρονται ως ένα είδος μη κυβερνητικής οργάνωσης) μπορούν να χαρακτηρίζονται ως φορείς δημόσιου συμφέροντος. Το καθεστώς αυτό τους επιτρέπει να συμμετέχουν σε όλες τις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Θεωρητικά, σύμφωνα με το νόμο περί προστασίας του περιβάλλοντος, υπάρχει η δυνατότητα της λαϊκής αγωγής. Για την άσκηση του δικαιώματος σε ένα υγιές περιβάλλον διαβίωσης, οι πολίτες μπορούν, ως ιδιώτες ή μέσω εταιρειών, ενώσεων και οργανώσεων, να υποβάλει αίτηση στο Δικαστήριο, απαιτώντας ότι ο κάτοχος μιας δραστηριότητας που πλήττει το περιβάλλον, να παύσει η δραστηριότητα, εφόσον αυτό θα μπορούσε να προκαλέσει ή προκαλεί υπερβολική επιβάρυνση για το περιβάλλον ή εάν θα μπορούσε να παρουσιάσει ή παρουσιάζει άμεση απειλή για την ανθρώπινη ζωή ή την υγεία, ή ζητώντας από το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη δραστηριότητα που επηρεάζει το περιβάλλον απαγορεύεται από την έναρξη της δραστηριότητας, όταν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η δραστηριότητα να οδηγήσει σε τέτοιου είδους συνέπειες. Σε άλλες περιβαλλοντικές περιπτώσεις, εκτός από αναφερόμενες εξαιρέσεις, εφαρμόζονται οι συνήθεις κανόνες. Το μεγαλύτερο εμπόδιο αποδεικνύεται συνήθως ότι είναι το έννομο συμφέρον, προκειμένου να ξεκινήσει η εκδίκαση της υπόθεσης.

Ο Διαμεσολαβητής έχει κάποια αρμοδιότητα στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά μόνο ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, όταν απειλείται το συνταγματικό δικαίωμα για ένα υγιές περιβάλλον. Στις τακτικές δικαστικές διαδικασίες, υπάρχει επίσης η δυνατότητα άσκησης έκτακτης προσφυγής για την προστασία της νομιμότητας που μπορεί να κατατεθεί από το Ανώτατο εισαγγελέα εντός 3 μηνών. Μπορεί να κατατεθεί με βάση μια διαδικαστική παραβίαση ή παραβίαση ουσιαστικού δικαίου. Μόλις λίγες τέτοιες περιπτώσεις προκύπτουν ετησίως. Η ανωτέρω προσφυγή δεν μπορεί να ασκηθεί κατά αποφάσεων του διοικητικού δικαστηρίου.

## VIII. Νομική εκπροσώπηση

Οι δικηγόροι είναι μέρος του συστήματος δικαιοσύνης. Σε περιβαλλοντικά θέματα η νομική εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική, αλλά θα μπορούσε να είναι υποχρεωτική, ανάλογα με το δικαστήριο που εκδικάζεται η υπόθεση. Στις διοικητικές διαδικασίες η νομική εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική. Το ίδιο ισχύει για το διοικητικό δικαστήριο, τα επαρχιακά και περιφερειακά δικαστήρια, καθώς και τα ανώτατα δικαστήρια. Ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου η νομική εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι

πάντα υποχρεωτική. Στις ποινικές διαδικασίες η νομική εκπροσώπηση είναι υποχρεωτική για τον κατηγορούμενο. Όλοι οι δικηγόροι είναι μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου («Odvetniška zbornica») (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>). <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Ο κατάλογος των δικηγόρων δημοσιεύεται στον επίσημο δικτυακό τόπο του συλλόγου, κατατάσσονται ανά τομέα εξειδίκευσης, αλλά το περιβαλλοντικό δίκαιο δεν αναφέρεται ως κατηγορία. Υπάρχουν λίγοι μόνο δικηγόροι που ασχολούνται με περιβαλλοντικές υποθέσεις.

## IX. Αποδεικτικά στοιχεία

Στη Σλοβενία δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες για την παροχή αποδεικτικών στοιχείων σε δικαστικές υποθέσεις για θέματα περιβάλλοντος. Ισχύουν οι συνήθεις κανόνες δικαστικής διαδικασίας. Σε αστικές διαδικασίες τα μέρη πρέπει να προσκομίσουν το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων (έγγραφα, μάρτυρες, εμπειρογνώμονες) στο δικαστήριο έως το τέλος της πρώτης ακροαματικής διαδικασίας. Το Δικαστήριο απορρίπτει όλα τα στοιχεία που προτείνονται μετά την προθεσμία αυτή, εκτός εάν ο διάδικος μπορεί να αποδείξει ότι δεν ήταν σε θέση να το πράξει νωρίτερα. Σε λιγότερο σοβαρές υποθέσεις (έως 2,000 EUR) όλα τα στοιχεία του ενάγοντος πρέπει να περιλαμβάνονται αγωγή. Το δικαστήριο εκδίδει την απόφαση μόνο βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζουν οι διάδικοι και δεν προβαίνει αυτεπάγγελα στη συγκέντρωση πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων. Οι ποινικές διαδικασίες για περιβαλλοντικά θέματα αντιμετωπίζονται από κρατικούς εισαγγελείς, οι οποίοι πρέπει να παρέχουν όλα τα στοιχεία. Η προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων για την υπόθεση δεν γίνεται από το πρόσωπο που αρχικά υπέβαλε τη μηνυτήρια αναφορά βάσει της οποίας κινήθηκε η διαδικασία. Στις διαδικασίες ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου (διαδικασία κατά αρνητικής διοικητικής απόφασης) οι διάδικοι δεν μπορούν να υποβάλλουν νέα στοιχεία που θα μπορούσαν να έχουν ήδη υποβληθεί στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Αυτό σημαίνει ότι οι διάδικοι πρέπει να είναι προσεκτικοί κατά την προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων που έχουν ήδη κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Ωστόσο, μερικές φορές το Δικαστήριο θα εξετάσει πρόσθετα στοιχεία αυτεπάγγελα, προκειμένου να καταλήξει στο σωστό συμπέρασμα σχετικά με την υπόθεση. Σε περιβαλλοντικές υποθέσεις, για να αποδειχτεί η ευθύνη και να καθοριστεί η σχέση μεταξύ της αιτίας και του αποτελέσματος, η σωστή πραγματογνωμοσύνη είναι η βασική προϋπόθεση για την υποβολή μήνυσης. Τα πραγματικά περιστατικά μπορούν να αιτιολογηθούν μόνο με βάση την εν λόγω πραγματογνωμοσύνη. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ανεξάρτητες, μη κυβερνητικές, ομάδες πραγματογνωμόνων που να παρέχουν τέτοια πραγματογνωμοσύνη. Ο βέλτιστος τρόπος είναι ο διορισμός ενός πραγματογνώμονα ο οποίος είναι επίσης εγγεγραμμένος ως δικαστικός πραγματογνώμονας («sodni izvedenec») στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Διοίκησης ([http://www2.gov.si/mp/tol\\_cen.nsf/%28Webizvedenci%29?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28Webizvedenci%29?OpenView)). Το Δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη του ως έγκυρα στοιχεία μόνο αυτά που έχουν υποβληθεί από αυτόν τον δικαστικό πραγματογνώμονα, ασφαλώς αν ο άλλος διάδικος συμφωνεί με αυτήν την πρόταση. Αν όχι, το Δικαστήριο αποφασίζει για τον πραγματογνώμονα μετά από συμφωνία με τους διαδίκους. Οι δικαστικοί πραγματογνώμονες μπορεί επίσης να συνδέονται με ένα θεσμικό όργανο πραγματογνωμόνων. Πριν τον διορισμό του πραγματογνώμονα, οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την επιλογή. Υπάρχει ένας διαδικαστικός κανόνας σύμφωνα με τον οποίο το Δικαστήριο θα πρέπει να χρησιμοποιήσει έναν δικαστικό πραγματογνώμονα, όταν πρέπει να διευκρινιστούν ορισμένα γεγονότα ή περιστάσεις, και το Δικαστήριο δεν διαθέτει τέτοια πραγματογνωμοσύνη. Η γνώμη του πραγματογνώμονα είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι σε θέματα περιβάλλοντος ένας διάδικος προσπαθεί να αποδείξει κάτι διαφορετικό, όπως αναφέρεται σε εκθέσεις πραγματογνωμόνων που συντάσσονται από τις κρατικές αρχές και οι οποίες θεωρούνται πραγματικές. Οι δικαστές έχουν τη διακριτική ευχέρεια για την αξιολόγηση της πραγματογνωμοσύνης, σε σύγκριση με άλλα αποδεικτικά στοιχεία. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την πραγματογνωμοσύνη και ο πραγματογνώμονας μπορεί να κληθεί να υποβάλει τις εξηγήσεις του ενώπιον του Δικαστηρίου. Υπό ορισμένες συνθήκες (ανεπαρκής εμπειρία, έλλειψη συνέπειας) το Δικαστήριο μπορεί να επιλέξει νέο πραγματογνώμονα. Ωστόσο, αν η πραγματογνωμοσύνη δεν χαρακτηρίζεται από ελλείψεις, το Δικαστήριο εξετάζει τα κατάλληλα στοιχεία της πραγματογνωμοσύνης.

## X. Τα ασφαλιστικά μέτρα

Κατά την προσβολή μιας διοικητικής απόφασης, η έφεση έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα για την προσβαλλόμενη απόφαση. Ένα ασφαλιστικό μέτρο κατά διοικητικής απόφασης ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου δεν έχει απαραίτητα ανασταλτικό χαρακτήρα. Ορισμένες περιπτώσεις αποκλείονται και προβλέπονται από τον νόμο. για παράδειγμα σε περιπτώσεις οικοδομικών αδειών για σημαντικά για ολόκληρο το κράτος έργα, όταν μια αγωγή κατά μιας τέτοιας άδειας υποβάλλεται στο δικαστήριο δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδοθούν για περιβαλλοντικές υποθέσεις κατά τη διάρκεια δικαστικών διαδικασιών αλλά αυτό δεν ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις. Τα ασφαλιστικά μέτρα ρυθμίζονται από τον νόμο για την επιβολή και την προστασία αστικών απαιτήσεων· επιτρέπονται μόνο σε συνδυασμό με κάποιες υλικές ή άυλες αξιώσεις και στρέφονται κατά της περιουσίας του αντιδίκου. Το δικαστήριο υποχρεούται (και το πράττει) να αποφανθεί γρήγορα σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα. Επιπλέον, είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής κατά της εν λόγω δικαστικής απόφασης. Η ρύθμιση σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα ωστόσο δεν αφορά ειδικά περιβαλλοντικές υποθέσεις. Για τις περισσότερες διοικητικές αποφάσεις (με εξαίρεση τα στη διαδικασία οικοδομικών αδειών για κρατικής σημασίας), το εν λόγω σύστημα έχει θεσπιστεί ότι οι αποφάσεις δεν είναι έγκυρες ή «σε ισχύ» έως ότου όλα τα τακτικά ένδικα μέσα έχουν εξαντηθεί (υποθέτοντας ότι υπάρχουν διαθέσιμα ένδικα μέσα), ως εκ τούτου, το Ινστιτούτο των ασφαλιστικών μέτρων δεν είναι στην πραγματικότητα απαραίτητη.

## XI. Επί των δικαστικών εξόδων

Οι δαπάνες της διοικητικής διαδικασίας προβλέπονται από τον νόμο περί διοικητικών εξόδων και τα δικαστικά έξοδα προβλέπονται από το νόμο περί δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα δεν είναι υψηλά, συνήθως ανέρχονται στα 100 EUR. Αλλά αν η διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου περιλαμβάνει αξίωση για αποζημίωση, τότε τα έξοδα είναι υψηλότερα σε σχέση με το ποσό της αιτούμενης αποζημίωσης. Τα διοικητικά έξοδα είναι χαμηλότερα. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων αφορούν τους δικηγόρους, τους πραγματογνώμονες και τις εκθέσεις των πραγματογνωμόνων· Το χειρότερο σενάριο είναι να χαθεί η υπόθεση και να καλυφθούν όλα τα έξοδα του άλλου διαδίκου — το κόστος μπορεί να ανέλθει σε μερικές χιλιάδες ευρώ. Μετά την περάτωση της δικαστικής διαδικασίας, το κόστος καλύπτεται σύμφωνα με την «αρχή της επιτυχίας». Αλλά αυτό μπορεί να αποτελέσει πρόβλημα για τον νικήσαντα διάδικο σε περιπτώσεις που περιλαμβάνεται αποζημίωση. Το κόστος κατανέμεται μεταξύ των διαδίκων ως ποσοστό μεταξύ της καταβληθείσας αποζημίωσης για ζημιές και του απαιτούμενου ποσού αποζημίωσης. Επομένως, παρόλο που ο διάδικος αποδείξει ότι ο άλλος διάδικος είναι υπεύθυνος για την περιβαλλοντική ζημιά, κερδίζει την υπόθεση και να χορηγηθεί αποζημίωση, αλλά το απαιτούμενο ποσό είναι πολύ υψηλότερες από την κατακυρωθείσα ποσότητα, ο νικητής διάδικος εξακολουθεί να πρέπει να καλύψει το δικό του μερίδιο δαπανών το οποίο μπορεί να είναι ακόμη υψηλότερο από το ποσό της αποζημίωσης.

## XII. Μηχανισμοί οικονομικής συνδρομής

Τα περιβαλλοντικά θέματα δεν θεωρούνται ως ειδικός λόγος παροχής εξαιρέσεων για δαπάνες σε δικαστικές διαδικασίες. Σύμφωνα με τον νόμο περί δωρεάν νομικής συνδρομής σε όλες τις περιπτώσεις ένας ιδιώτης ή ένας οργανισμός μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να απαλλαγεί από το διαδικαστικό κόστος. Για τους ιδιώτες η προϋπόθεση είναι η δυσχερής οικονομική τους κατάσταση. Αυτό, ωστόσο, δεν ισχύει για τις οργανώσεις. Μπορούν να απαλλαγούν αν χαρακτηρίζονται ως οργανώσεις δημοσίου συμφέροντος. Σύμφωνα με διάφορους νόμους, διαφορετικές μη κυβερνητικές οργανώσεις στη Σλοβενία μπορούν να λάβουν το καθεστώς του ενεργούντος υπέρ του δημοσίου συμφέροντος σε διάφορους τομείς. Σύμφωνα με τον νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος, μπορούν να λάβουν το καθεστώς του ενεργούντος υπέρ του δημοσίου συμφέροντος σε θέματα περιβάλλοντος — και σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας της φύσης — μπορούν να λάβουν το καθεστώς του ενεργούντος υπέρ του δημοσίου συμφέροντος στο τομέα αυτό. Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να λάβουν δωρεάν νομική συνδρομή, αν προσφύγουν στο δικαστήριο σε σχέση με τον τομέα του δημοσίου συμφέροντος που εκπροσωπούν. Η γενική προϋπόθεση για τη δωρεάν νομική συνδρομή είναι, επίσης, η υπόθεση να έχει καλές προοπτικές. Η δωρεάν νομική συνδρομή μπορεί να καλύψει τα δικηγορικά και δικαστικά τέλη, τα έξοδα μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και άλλες δαπάνες της διαδικασίας. Ωστόσο, δεν καλύπτει τα έξοδα του αντιδίκου σε περίπτωση που χάσει τη δίκη. Ιδιώτες ή ένας οργανισμός πρέπει να υποβάλλουν αίτηση για τη δωρεάν νομική συνδρομή στο πλησιέστερο Περιφερειακό ή Διοικητικό Δικαστήριο. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, διατίθεται δικηγόρος στον οργανισμό. Δεν παρέχεται σχεδόν καμία δωρεάν υπηρεσία από τους δικηγόρους στη Σλοβενία, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν αρχικές ενδείξεις για μια αλλαγή όσον αφορά αυτό το θέμα. Υπάρχουν κάποιες μεμονωμένες εξαιρέσεις και υπήρχε επίσης ένα σχέδιο υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου για την Ειρήνη (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) — Δυνατότητες παροχής δωρεάν υπηρεσιών από δικηγόρους στη Σλοβενία. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> Όλοι οι δικηγόροι κλήθηκαν να συμμετέχουν, και ορισμένοι δέχτηκαν, ωστόσο κανένας από αυτούς δεν ειδικεύεται σε περιβαλλοντικές υποθέσεις. Παρά το γεγονός ότι έχουν καταβληθεί ορισμένες προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή, εξακολουθεί να μην υπάρχει «κέντρο παροχής νομικών συμβουλών» που να ασχολείται με περιβαλλοντικές υποθέσεις. Επιπλέον, δεν υπάρχουν οργανισμοί ή δικηγόροι περιβαλλοντικού δικαίου δημοσίου συμφέροντος. Υπάρχει μόνο μία ΜΚΟ που καταβάλλει προσπάθειες να θεσπιστεί η νομική προστασία του περιβάλλοντος με ένα κέντρο αρμόδιων δικηγόρων που ειδικεύονται σε περιβαλλοντικές υποθέσεις. Υπάρχει επίσης το Κέντρο νομικής πληροφόρησης για τις ΜΚΟ (Pravno-informacijski center nevladnih organizacij — PIC) <http://www.pic.si/>, το οποίο έχει το καθεστώς του ενεργούντος υπέρ του δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της προστασίας τους περιβάλλοντος. <http://www.pic.si/> Υπάρχουν και κάποιες άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ με αυτό το καθεστώς οι οποίες έχουν κάποια νομική υποστήριξη στο εσωτερικό του οργανισμού και συμμετέχουν σε ορισμένες υποθέσεις (όπως η DOPPS Bird life Slovenia (Društvo za orpozovanje in preučevanje ptic Slovenija) <http://www.ptice.si/>).

## XIII. Επικαιρότητα

Τα διοικητικά όργανα πρέπει γενικά να εκδίδουν τις αποφάσεις τους εντός 30 ημερών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εάν είναι απαραίτητη μια πρόσθετη διερευνητική διαδικασία, πρέπει να αποφασίζουν εντός 60 ημερών. Σύμφωνα με ορισμένους ειδικούς νόμους οι όροι αυτοί μπορεί να είναι διαφορετικοί (συνήθως μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας). Αν τα διοικητικά όργανα δεν προβαίνουν σε καμία ενέργεια ή καθυστερούν να λάβουν απόφαση, δεν προβλέπονται κυρώσεις· Οι αιτούντες μπορούν να προβούν σε ορισμένες νομικές ενέργειες μετά το πέρας της προθεσμίας έκδοσης της απόφασης. Όταν υπάρχει ανώτερο διοικητικό όργανο προσφυγής, μπορούν να προσφύγουν σε αυτό ως εάν το κατώτερο όργανο είχε εκδώσει αρνητική απόφαση. Αν δεν υπάρχει ανώτερο διοικητικό όργανο, ο αιτών θα πρέπει πρώτα να υπενθυμίσει στο όργανο ότι έχει παρέλθει ο χρόνος και ότι θα πρέπει να εκδώσει απόφαση μέσα σε 7 ημέρες. Μετά το διάστημα αυτό ο αιτών μπορεί να κινήσει δικαστική διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Ορισμένες γενικές προθεσμίες ισχύουν για την έκδοση αποφάσεων σε περιβαλλοντικά ζητήματα και



ο νόμος περί προστασίας του περιβάλλοντος καθορίζει διαφορετικές προθεσμίες για συγκεκριμένες αποφάσεις. Σύμφωνα με το διάταγμα ΕΠΕ, ένα διοικητικό όργανο πρέπει να εκδώσει περιβαλλοντική έγκριση («okoljevarstveno soglasje») εντός 3 μηνών (αλλά σε αυτό διάρκειας 30 ημερών για τη συμμετοχή του κοινού) και εντός 6 μηνών περιβαλλοντική άδεια («okoljevarstveno dovoljenje») — ΟΠΕΡ, SEVESO και άλλες (30 ημέρες για τη συμμετοχή του κοινού επίσης δεν περιλαμβάνονται). Για τις δικαστικές διαδικασίες ο νόμος δεν προβλέπει γενικά όρια, αλλά επιμέρους νόμοι προβλέπουν κάποιες εξαιρέσεις. Ένας τέτοιος νόμος είναι ο νόμος περί προστασίας του περιβάλλοντος που προβλέπει προθεσμία 3 μηνών για την έκδοση απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου για περιβαλλοντικές εγκρίσεις και περιβαλλοντικές άδειες. Σε άλλες περιβαλλοντικές υποθέσεις που εκδικάζονται ενώπιον των σλοβενικών δικαστηρίων δεν υπάρχουν νόμιμες προθεσμίες για την έκδοση των αποφάσεων. Εάν η διαδικασία ξεκινήσει με μεγάλη καθυστέρηση ή χρειαστεί πολύς χρόνος για να καταλήξει σε απόφαση, σύμφωνα με τον νόμο για την προστασία του δικαιώματος σε δίκη χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου να κινήσει διαδικασία ελέγχου. Στη συνέχεια, ο δικαστής εξετάζει στην υπόθεση και εξηγεί τους λόγους της καθυστέρησης, και κατόπιν λαμβάνονται ορισμένα μέτρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας. Αν δεν υπάρχουν λόγοι καθυστέρησης, ο διάδικος δικαιούται χρηματική αποζημίωση υπό ορισμένες συνθήκες. Οι διάδικοι σε δικαστικές διαδικασίες υπόκεινται σε αυστηρές προθεσμίες. Μετά την παραλαβή της αγωγής από το Δικαστήριο, ο εναγόμενος πρέπει να απαντήσει εντός 30 ημερών, διαφορετικά το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει υπέρ του ενάγοντος. Επιπλέον, τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να υποβληθούν ή να προταθούν στο δικαστήριο κατά την πρώτη δίκη, το αργότερο· αργότερα, είναι δυνατόν μόνο αν οι διάδικοι δεν ήταν σε θέση να το πράξουν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας χωρίς δική τους υπαιτιότητα. Δεν υπάρχει τυπική διάρκεια για περιβαλλοντικές δικαστικές υποθέσεις, γιατί είναι ελάχιστες αυτές που εκδικάζονται. τα Διοικητικά Δικαστήρια ωστόσο θα μπορούσαν πιθανότατα να εκδώσουν απόφαση εντός ενός έτους.

#### **XIV. Άλλα θέματα**

Οι περιβαλλοντικές αποφάσεις συνήθως προσβάλλονται κατά τη διοικητική διαδικασία μέσω συμμετοχής στη διαδικασία ή με ένδικα μέσα κατά των εκδοθεισών διοικητικών αποφάσεων. Δεν υπάρχουν πολλές περιβαλλοντικές υποθέσεις που να προσβάλλονται από το κοινό· Ο βασικός λόγος για αυτό είναι η έλλειψη νομικών περιβαλλοντικών γνώσεων. Το κοινό δεν γνωρίζει επαρκώς το θέμα, ώστε να είναι μπορεί να συμμετέχει σε τέτοιες διαδικασίες. Από την άλλη πλευρά, οι δικηγόροι δεν εκπαιδεύονται συστηματικά για περιβαλλοντικά θέματα. Ως εκ τούτου, ο αριθμός περιβαλλοντικών υποθέσεων στη Σλοβενία είναι μικρός. Επιπλέον, υπάρχουν περίπου 1500 διαφορετικοί νόμοι και εκτελεστικοί κανονισμοί για τη χωροταξία, το περιβάλλον και την προστασία της φύσης με ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν τα ύδατα, τα δάση, τη γεωργία, κλπ., οι οποίοι τροποποιούνται συνεχώς, γι' αυτό και είναι πολύ δύσκολη η διαχείρισή τους. Ο χωροταξικός σχεδιασμός και τα περιβαλλοντικά θέματα είναι στενά συνυφασμένα, αλλά οι φορείς λήψης αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον και τη χωροταξία διαχωρίζονται αυστηρά. Όλα τα εν λόγω ζητήματα οριστικοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης οικοδομικών αδειών, όταν είναι ήδη μάλλον αργά για οποιαδήποτε παρέμβαση. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει καμία απλή πύλη για να ενημερώσει και να κατευθύνει το κοινό σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης Aarhus. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος χρηματοδότησε την έκδοση ενός φυλλαδίου σχετικά με τα ένδικα μέσα για περιβαλλοντικά θέματα (το 2010), το οποίο έχει δημοσιευθεί (όχι στην αγγλική γλώσσα) στον δικτυακό τόπο του PIC: [http://www.pic.si/dokumenti/Pravna\\_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf](http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf).

Η εναλλακτική επίλυση διαφορών ως πιθανός τρόπος επίλυσης ενός προβλήματος ή μιας σύγκρουσης προβλέπεται στη Σλοβενία. Δεν υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις, αλλά αρκετοί εξειδικευμένοι και εκπαιδευμένοι διαμεσολαβητές προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Όταν υπάρχει ήδη μια δικαστική υπόθεση, τότε τα μέρη μπορούν να προσφύγουν στην εναλλακτική διαδικασία επίλυσης διαφορών, σύμφωνα με το νόμο για την εναλλακτική επίλυση διαφορών σε θέματα δικαιοσύνης, η οποία ισχύει από το Ιουνίου 2010. Η εναλλακτική επίλυση διαφορών ξεκινά με μια πρόταση του Δικαστηρίου (το δικαστήριο υποχρεούνται να προβεί σε αυτήν την πρόταση) ή με πρωτοβουλία του δικαστή ή των διαδίκων. Ωστόσο, η εναλλακτική επίλυση διαφορών δεν είναι δυνατή σε υποθέσεις που εμπíπτουν στη δικαιοδοσία του διοικητικού δικαστηρίου.

#### **XV. Άλλοδαποί**

Το σλοβενικό σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις με βάση τη χώρα προέλευσης και τη γλώσσα. Αγωγές, προσφυγές και όλα τα υπόλοιπα κείμενα που υποβάλλονται στο δικαστήριο πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς στη σλοβενική γλώσσα. Στις παραμεθόριες περιοχές της Σλοβενίας, όπου ζουν κάτοικοι που ανήκουν στην ιταλική ή ουγγρική μειονότητα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν η ιταλική ή η ουγγρική γλώσσα. Η απόφαση και άλλα κείμενα του δικαστηρίου εκδίδονται επίσης στη σλοβενική γλώσσα (ή στην ιταλική, ή στην ουγγρική). Αν κάποιος συμμετέχει σε μια ακροαματική διαδικασία, έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί τη μητρική του γλώσσα και το δικαστήριο παρέχει δωρεάν διερμηνέα.

#### **XVI. Διασυνοριακές υποθέσεις**

Περιβαλλοντικά θέματα διασυνοριακής φύσης ρυθμίζονται στον νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος. Ρυθμίζονται τα εξής:

1. Συνεργασία υπουργείων των δύο χωρών σε υποθέσεις διασυνοριακής ρύπανσης, ώστε να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να καταρτίζουν σχέδια για τη βελτίωση της κατάστασης.
2. Συνεργασία στο πλαίσιο των ΣΠΕ και ΕΠΕ: Αν ένα σχέδιο ή μια δραστηριότητα ενδέχεται να έχει διασυνοριακές επιπτώσεις, το υπουργείο προωθεί στο αρμόδιο όργανο της πληγείσας χώρας το σχέδιο με την περιβαλλοντική έκθεση, υποβάλλοντας αίτηση για μια δήλωση σχετικά με τη συμμετοχή της πληγείσας χώρας στη διαδικασία. Αν η πληγείσα χώρα επιθυμεί να συμμετέχει, τότε αρμόδιοι φορείς των δύο χωρών αποφασίζουν σχετικά με τις προθεσμίες, εντός των οποίων η πληγείσα χώρα θα πρέπει να προετοιμάσει τις παρατηρήσεις της σχετικά με το σχέδιο και την περιβαλλοντική έκθεση.
3. Συνεργασία ΣΠΕ και ΕΠΕ με ένα κράτος μέλος της ΕΕ: Εάν υποβληθεί στο υπουργείο ένα σχέδιο ή ένα έργο και μια περιβαλλοντική έκθεση μιας άλλης χώρας και αποφασίσει ότι θα μπορούσε να έχει κάποια επίδραση στη Σλοβενία, στη συνέχεια το υπουργείο προωθεί μια δήλωση για το αρμόδιο όργανο της άλλης χώρας, σχετικά με τη συμμετοχή του σλοβενικού υπουργείου στη διαδικασία. Αν η χώρα συμφωνήσει, θα μπορούσαν να ζητηθούν παρατηρήσεις εκ μέρους των σλοβενικών οργάνων που είναι αρμόδια για την προστασία συγκεκριμένων περιβαλλοντικών περιοχών στη Σλοβενία και το κοινό πρέπει να συμμετέχει, όπως στην περίπτωση εγχώριων σχεδίων ή δραστηριοτήτων ΣΠΕ ή ΕΠΕ. Μετά τη παραλαβή των παρατηρήσεων, το υπουργείο τις προωθεί στο αρμόδιο όργανο της άλλης χώρας. Όταν το υπουργείο περιβάλλοντος λάβει ανεπίσημες πληροφορίες σχετικά με την προετοιμασία των σχεδίων ή δραστηριοτήτων σε άλλες χώρες που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στη Σλοβενία, ζητά στη συνέχεια το σχέδιο ή το έργο και την περιβαλλοντική έκθεση από την άλλη χώρα. Ο νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος περιέχει κανόνες μόνο για την συμμετοχή του εγχώριου κοινού, όταν το κράτος αποφασίζει να συμμετάσχει σε διασυνοριακές ΣΠΕ ή ΕΠΕ. Αναφέρει ότι το Υπουργείο θα πρέπει να ζητά τη συμμετοχή του κοινού, όπως συμβαίνει στις εγχώριες υποθέσεις ΣΠΕ και ΕΠΕ. Αυτό συνεπάγεται δημόσια ανακοίνωση και ανοιχτή δημόσια συζήτηση 30 ημερών. Δεν υπάρχουν κανόνες για την επιλογή αρμόδιου δικαστηρίου στη Σλοβενία ή σε άλλη χώρα. Ενώπιον εθνικών δικαστηρίων, μπορούν να προσβληθούν μόνο αποφάσεις σλοβενικών δικαστηρίων.

#### Σχετικοί σύνδεσμοι

- Πληροφορίες για το δικαστικό σύστημα και τις διαδικασίες στη Σλοβενία σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction\\_courts/jurisdiction\\_courts\\_sl\\_en.htm](http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_en.htm) [http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction\\_courts/jurisdiction\\_courts\\_sl\\_en.htm](http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_en.htm)
- Δεν υπάρχει κανένας δικτυακός τόπος με την εθνική νομοθεσία σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, αλλά και κανένας δικτυακός τόπος με πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα στη διάθεση του κοινού με δομημένο και προσβάσιμο τρόπο· αλλά συνεπάγεται επίσης τα εξής:
  - αρχείο του συνόλου της νομοθεσίας στη Σλοβενία <http://zakonodaja.gov.si/> <http://zakonodaja.gov.si/>
  - Εγχειρίδιο ένδικων μέσων σε περιβαλλοντικές υποθέσεις (Pravna sredstva na področju varstva okolja) που παρασκευάζεται από κέντρο νομικής πληροφόρησης για τις ΜΚΟ — PIC (Pravno-informacijski center nevladnih organizacij — PIC) το 2010 [http://www.pic.si/dokumenti/Pravna\\_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf](http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf) [http://www.pic.si/dokumenti/Pravna\\_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf](http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf)
  - Επίσημος δικτυακός τόπος δικαστηρίων της Σλοβενίας <http://www.sodisce.si/> <http://www.sodisce.si/>
- πραγματοποιώμενες για το περιβάλλον περιλαμβάνονται στον κατάλογο των εγγεγραμμένων δικαστικών πραγματοποιώμενων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Διοίκησης [http://www2.gov.si/mp/tol\\_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView) και οι δικαστικοί εκτιμητές στη διεύθυνση [http://www2.gov.si/mp/tol\\_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView) [http://www2.gov.si/mp/tol\\_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView) [http://www2.gov.si/mp/tol\\_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView)
- δεν υπάρχει κατάλογος δικηγόρων με ειδίκευση σε περιβαλλοντικές υποθέσεις ούτε και γραφεία περιβαλλοντικού δικαίου που προσφέρουν δωρεάν νομικές υπηρεσίες, ως εκ τούτου, μόνο ο σύνδεσμος του Δικηγορικού Συλλόγου της Σλοβενίας (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- Διαμεσολαβητής ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Κρατικοί εισαγγελείς <http://www.dt-rs.si/sl/english/> <http://www.dt-rs.si/sl/english/>
- Επίτροπος Πληροφόρησης («Informacijski pooblaščenec») — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Σχετικές περιβαλλοντικές ΜΚΟ — με την ιδιότητα του δημοσίου συμφέροντος (ιδιότητα βάσει του νόμου για την προστασία του περιβάλλοντος):

- Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj (Το ίδρυμα βιώσιμης ανάπτυξης της Σλοβενίας) <http://www.umanotera.si/> — συντονιστής του δικτύου των περιβαλλοντικών ΜΚΟ Σχέδιο B za Slovenijo <http://www.planbzasslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> και τα μέλη <http://www.umanotera.si/> <http://www.planbzasslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo>
- IPoP, Institut za politike prostora (Ινστιτούτο χωροταξικών πολιτικών) <http://ipop.si/> — συντονιστής του δικτύου των ΜΚΟ που ασχολούνται με θέματα χωροταξίας mreza za Prostor (Δίκτυο χωροταξίας) και τα μέλη <http://ipop.si/>
- Focus, društvo za sonaraven razvoj (Ένωση Focus για τη βιώσιμη ανάπτυξη) <http://focus.si/index.php?node=35> <http://focus.si/index.php?node=35>
- Η DOPPS, Društvo za opazovanje se preučevanje ptic Slovenije (Bird life Slovenia) <http://www.ptice.si/> <http://www.ptice.si/>
- Slovenski E-forum, Društvo za energetsko ekonomiko se ekologijo (Σλοβενική Ένωση E-forum για την ενεργειακή απόδοση και την οικολογία) <http://www.se-f.si/home> <http://www.se-f.si/home>
- Pravno-informacijski center nevladnih organizacij — PIC (Κέντρο νομικής πληροφόρησης για τις ΜΚΟ) [http://www.pic.si/index.php?option=com\\_content&task=view&id=208&Itemid=195](http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195) [http://www.pic.si/index.php?option=com\\_content&task=view&id=208&Itemid=195](http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195)
- «Alpe Adria Green» <http://alpeadriagreen.wordpress.com/> <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
- Lutra, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine (Lutra, Ινστιτούτο διατήρησης της φυσικής κληρονομιάς) <http://www.lutra.si/> <http://www.lutra.si/>
- Inštitut za trajnostni razvoj (Ινστιτούτο για την αειφόρο ανάπτυξη) <http://www.itr.si/> <http://www.itr.si/>
- Eko krog, društvo za naravonarstvo se okoljevarstvo (Eco circle, Σύλλογος για φυσική διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος) <http://www.ekokrog.org/> <http://www.ekokrog.org/>
- Ekologi brez meja (Οικολόγοι χωρίς σύνορα) <http://ebm.si/oj/> <http://ebm.si/oj/>
- Καμία δικαιολογία brez izgovora Slovenija (Σλοβενία) <http://www.noexcuse.si/> <http://www.noexcuse.si/>

---

Αυτόματη μετάφραση του περιεχομένου. Ο ιδιοκτήτης της σελίδας αυτής δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για την ποιότητα αυτής της μετάφρασης, που έγινε από μηχανή.

Τελευταία επικαιροποίηση: 14/09/2016